

Το κείμενο των 13 μελών της Κεντρικής Επιτροπής

Όταν η ελληνική κυβέρνηση έβαζε την υπογραφή της, με το πιστόλι στον κρόταφο, το καλοκαίρι του 2015, γνωρίζαμε καλά και μάλιστα το είχαμε περιγράψει σε αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής ότι οι εκβιασμοί από την πλευρά των δανειστών θα συνεχιστούν. Με βάση αυτή την εκτίμηση είχαμε σημειώσει την ανάγκη εκπόνησης ενός εναλλακτικού πολιτικού σχεδίου ακύρωσης αυτής της προσπάθειας και εφαρμογή ενός παράλληλου προγράμματος, που θα αποδυνάμωνε τις μνημονιακές δεσμεύσεις, θα όξυνε τη διαχωριστική γραμμή Αριστεράς – Δεξιάς και θα άνοιγε δρόμους μετασχηματισμού, έστω και με αναγκαστικές αντιφάσεις.

Γνωρίζαμε, επίσης, ότι αυτός ο δρόμος θα είχε πολλαπλές δυσκολίες, ενδεχομένως και τακτικές ήττες, καθώς ο αντίπαλος ήταν και παραμένει πανίσχυρος.

Όλο το προηγούμενο διάστημα έγιναν βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, ωστόσο δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι καταφέραμε να δημιουργήσουμε σοβαρές ρωγμές στο σύστημα της επιτροπείας ή στο βαθύ συντηρητικό κράτος, που συνεχίζει και σήμερα να εμποδίζει ή να υπονομεύει κάθε ριζοσπαστική τομή. Ασφαλώς, σε αυτή την πορεία υπήρξαν και δικές μας ευθύνες. Ολιγωρίες και λαθεμένες κινήσεις, λάθη και επιλογές –σε πολιτικές και πρόσωπα- που κόστισαν, που δημιούργησαν ερωτηματικά και ενίοτε αμφισβήτησαν στην πράξη τον αριστερό προσανατολισμό, την ταξική και κοινωνική μας μεροληψία.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο αναμέναμε τους νέους εκβιασμούς, τις νέες προκλήσεις από την πλευρά των δανειστών, καθώς βασική τους επιδίωξη ήταν και είναι την κρίση να την πληρώσουν οι λαϊκές τάξεις και όχι οι πλούσιοι και οι μεγάλες επιχειρήσεις. Η διαπραγμάτευση για τη 2η αξιολόγηση γίνεται έχοντας μπροστά μας ένα μπλοκ δυνάμεων με κοινή, ουσιαστικά, γραμμή και κατεύθυνση. Οι υπαρκτές, επιμέρους όμως, διαφωνίες και αντιφάσεις δεν ακυρώνουν την αρχική διαπίστωση. Οι αδικαιολόγητες για μας εμμονές, αλλά απολύτως δικαιολογημένες για το νεοφιλελεύθερο μπλοκ, διαμορφώνουν αντικειμενικά μια ακόμα δυσκολία και ένα δίλημμα που πρέπει με σαφήνεια να απαντηθεί.

Το πρόγραμμά τους δεν βγαίνει καθώς έχει υφεσιακή και αντικοινωνική διασπαση και με αυτήν την έννοια πρέπει να ανατραπεί.

Τα όποια θετικά αποτελέσματα προέκυψαν από κινήσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες της ελληνικής κυβέρνησης μέσω του παράλληλου προγράμματος και μόνο. Οι μνημονιακές εφαρμογές το μόνο που κατάφεραν ήταν περαιτέρω ύφεση, λιτότητα, φτωχοποίηση, απογοήτευση, αδιέξοδο. Ασφαλώς δεν υποτιμούμε τις μάχες που έχουν δοθεί στο πεδίο της διαπραγμάτευσης για τη 2η αξιολόγηση με τους δανειστές. Είναι σαφές ότι αν στη θέση του ΣΥΡΙΖΑ ήταν το εγχώριο νεοφιλελεύθερο μπλοκ δεν θα είχε δοθεί καμία μάχη, δεν θα υπήρχε κανένα κέρδος για τον κόσμο της εργασίας, τις λαϊκές κοινωνικές τάξεις. Υπό αυτή την έννοια όσα κατάφερε να κερδίσει ή να κατοχυρώσει η διαπραγματευτική ομάδα (τα αντίμετρα που αντιμετωπίζουν υπαρκτά κοινωνικά προβλήματα των μεσαίων και κατώτερων στρωμάτων, τα εργασιακά, οι συλλογικές συμβάσεις), έχουν θετικό πρόσημο. Ωστόσο, στο βαθμό μάλιστα που η εφαρμογή τους παραμένει ασαφής, δεν είναι σε θέση να αντισταθμίσουν τις απώλειες για συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες και δεν αποτρέπουν τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις που θα έχουν τα μέτρα.

Οι συσχετισμοί δύναμης, τόσο στην Ευρώπη όσο και στον υπόλοιπο κόσμο, είναι δυσμενείς.

Στην Ευρώπη, παρότι έχουμε αριστερά σκιρτήματα, κυριαρχούν με σαφήνεια οι δεξιές και νεοφιλελεύθερες δυνάμεις, ενώ εναλλακτική στην κυρίαρχη ελίτ εμφανίζεται η ξενόφοβη ή ακόμα και η άκρα δεξιά.

Η οικονομική και πολιτική κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού, στηρίζεται πλέον και στη θεσμική του θωράκιση σε πολλαπλά επίπεδα. Η αριστερά παγκοσμίως δυσκολεύεται να παρουσιάσει ένα πειστικό σχέδιο απεγκλωβισμού. Δείχνει αμήχανη και σαφώς κατακερματισμένη, κινείται ανάμεσα σε αδιέξοδους εθνικούς δρόμους και δρόμους ενσωμάτωσης. Ακόμα και το σύνθημα για επανίδρυση της Ευρώπης, που έχει τη σημασία του, δεν συνοδεύεται από μια ολοκληρωμένη πρόταση και αφήνει έτσι έδαφος στην ακροδεξιά να λυμαίνεται τον δικαιολογημένο θυμό του κόσμου της εργασίας προς την νεοφιλελεύθερη πρακτική.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, που ασφαλώς δεν είναι ευνοϊκό για τις δικές μας δυνάμεις, πρέπει να διερευνήσουμε και να συζητήσουμε το πολιτικό σχέδιο του αντίπαλου, και φυσικά να ορίσουμε το δικό μας, το αριστερό σχέδιο στις σημερινές πολύ δύσκολες συνθήκες.

Είχαμε πει ως κόμμα ότι το αντίπαλο στρατόπεδο θα επιδιώξει ταυτόχρονα είτε την πτώση της κυβέρνησης της αριστεράς, να την κάνει δηλαδή παρένθεση ή να κάνει παρένθεση τις ιδέες της αριστεράς, ακόμα και αν η αριστερά παραμείνει να είναι κυβέρνηση. Επειδή αυτός είναι ο στόχος του, να δολοφονήσει πολιτικά τον ΣΥΡΙΖΑ μέσω της εξόντωσης των λαϊκών κοινωνικών στρωμάτων και την εμπέδωση του νεοφιλελεύθερου μονόδρομου, θα χρειαστεί να περιγράψουμε τον δικό μας, ιδιαίτερα τώρα που μπροστά μας είναι μια νέα πρόκληση, ένα νέο σκληρό δίλημμα.

Είναι σαφές ότι ο αντίπαλος επιδιώκει στη φάση αυτή, στη φάση της διαπραγμάτευσης για τη 2η αξιολόγηση, να μας αποκόψει από κοινωνικές συμμαχίες, που αποτελούν για μας οξυγόνο για τη συνέχεια. Αντιλαμβάνεται ότι, όσο ο ΣΥΡΙΖΑ διατηρεί, έστω και με ερωτηματικά, ουσιαστική επαφή με τα φτωχά κοινωνικά στρώματα, εκείνος δεν μπορεί να είναι σίγουρος για την επιτυχία του σχεδίου του. Επιδιώκει λοιπόν να γκρεμίσει μια σχέση που με πολύ κόπο, με πολλές αντιφάσεις, με πολλά λάθη, έχει οικοδομηθεί. Γι αυτό και η εμμονή του σε στοχευμένα αντιλαϊκά μέτρα άμεσης εφαρμογής όπως περικοπή συντάξεων, σημαντική μείωση του αφορολόγητου, εκποίηση δημόσιας περιουσίας, ιδιαίτερα μάλιστα στο νευραλγικό τομέα της ενέργειας κ.λπ.

Ορθώς λοιπόν η Κεντρική Επιτροπή του κόμματος στην τελευταία της σύνοδο διατύπωσε τη θέση ούτε ένα ευρώ νέα λιτότητα, θέση υπεράσπισης των λαϊκών συμφερόντων. Με βάση αυτή τη θέση, ασφαλώς, να κρίνουμε τις νέες παράλογες – αντικοινωνικές απαιτήσεις των δανειστών, που υπερβαίνουν σαφώς τη μνημονιακή συμφωνία του καλοκαιριού του 2015 και παρατείνουν τον αδιέξοδο δρόμο της ύφεσης και της λιτότητας. Καθοριστικό σημείο της συμφωνίας, όπως άλλωστε είχαμε δεσμευτεί, είναι η ρύθμιση του χρέους, με κούρεμα, όπως υποστηρίζει ακόμα και το ΔΝΤ και σε κάθε περίπτωση μέτρα ελάφρυνσης του χρέους, όπως δραστική μείωση επιτοκίων και επιμήκυνση αποπληρωμής. Επίσης, πλεονάσματα που δεν θα βάζουν ταφόπλακα στην πορεία της οικονομίας, θα δίνουν το περιθώριο ανάπτυξης, αλλά και δημιουργίας κοινωνικών δομών και κοινωνικού κράτους. Υπό αυτή την έννοια το χρέος και τα πρωτογενή πλεονάσματα δεν μπορεί παρά να αποτελούν σημαντικές και αδιάσπαστες παραμέτρους της συμφωνίας. Το 2019 και το 2020 είναι ίσως αρκετά μακριά, ώστε να δημιουργείται η εντύπωση άνεσης χρόνου και δυνατότητας επανεξέτασης των συμφωνηθέντων. Όμως, ταυτόχρονα, είναι τόσο κοντά, όχι τόσο γιατί ο χρόνος τρέχει γρήγορα, αλλά κυρίως γιατί οι αποφάσεις για το 2019 και το 2020 θα επηρεάσουν καθοριστικά τώρα τις σχέσεις της κυβέρνησης με την κοινωνία. Άλλωστε, οι εκβιασμοί θα συνεχιστούν το αμέσως επόμενο διάστημα, με νέες «αξιολογήσεις», με νέες αντιλαϊκές απαιτήσεις.

Χρειάζεται, λοιπόν, μια ουσιαστική και σε βάθος συζήτηση, που θα ενισχύει το ρόλο του κόμματος και θα εμπλέκει δημιουργικά τον κόσμο της αριστεράς ευρύτερα. Συνεπώς, η αποδοχή της κυοφορούμενης συμφωνίας ή όχι δεν αφορά αποκλειστικά την ηγεσία του κόμματος ή την κυβέρνηση, αλλά το σύνολο των κομματικών δυνάμεων και της ευρύτερης επιρροής του. Πολύ περισσότερο που οι τελικές αποφάσεις θα είναι καθοριστικές για τη δική μας προοπτική ως κόμμα, για το μέλλον της αριστεράς ευρύτερα, αλλά και για τη μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας, καθώς

μέσω της μακράς λιτότητας που επιδιώκεται να επιβληθεί και τις περιορισμένες προβλέψεις για το δυσβάσταχτο χρέος, εγκλωβίζουν τη χώρα σε αδιέξοδη στασιμότητα.

Είμαστε στο παρά ένα. Τις επόμενες ημέρες να υπάρξει ένας κύκλος συζήτησης σε όλες τις ΟΜ του ΣΥΡΙΖΑ με βάση το περίγραμμα της διαφαινόμενης συμφωνίας και τα στοιχεία που έχουμε μπροστά μας. Η στάση των δανειστών διαθέτει απόλυτη σαφήνεια και δεν αφήνει περιθώριο για οποιαδήποτε ψευδαίσθηση ή ολιγωρία. Το σχέδιό τους, ή να υποκύψουμε ή να στεγνώσουν εντελώς τα ταμεία και να βουλιάζει καθημερινά η οικονομία μέχρι να αναγκαστούμε να πούμε ναι σε όλα, έχει φανεί καθαρά.

Συνεπώς, χρειάζεται να εκπονήσουμε σχέδιο, που θα ενθαρρύνει τον λαϊκό παράγοντα να μπει στο προσκήνιο. Η ειλικρίνεια στο δημόσιο λόγο μας, η ανοιχτή συζήτηση και ενημέρωση της κοινωνίας είναι αναγκαία όσο ποτέ. Αν οι συζητήσεις περιοριστούν αποκλειστικά σε κλειστές διαπραγματεύσεις η κυριαρχία του αντιπάλου είναι δεδομένη.

Στο πλαίσιο αυτό έχουμε κάθε λόγο να βγούμε από τα γραφεία μας με ανοιχτές συνελεύσεις, συγκεντρώσεις σε πλατείες, αξιοποίηση των ΜΜΕ κ.λπ. Λέμε καθαρά τι προτείνουν οι δανειστές σε αгаστή συνεργασία με το εγχώριο πολιτικό νεοφιλελεύθερο μπλοκ και τι λέμε εμείς. Πολιτικοποιούμε την αντιπαράθεση, εξηγούμε τις σοβαρές συνέπειες που θα έχουν τα νέα αντιλαϊκά μέτρα που απαιτούν οι δανειστές για την κοινωνία. Στην τελική ο μόνος που μπορεί να αποφασίσει για την ίδια τη ζωή του είναι ο ελληνικός λαός. Σε κάθε περίπτωση είναι ο τελικός κριτής.

Στο διάστημα αυτό, με πρωτοβουλία του κόμματος στο πλαίσιο του ΚΕΑ διοργανώνουμε μεγάλη ευρωπαϊκή διάσκεψη, με συμμετοχή κινημάτων και συνδικάτων για την πορεία της ΕΕ. Ανοίγουμε το ζήτημα από τη σκοπιά του διεθνισμού και όχι της εθνικής αναδίπλωσης.

Ξαναπιάνουμε το νήμα του διαλόγου και της κοινής δράσης των δυνάμεων της αριστεράς σε Ελλάδα και Ευρώπη. Θα χρειαστεί ιδιαίτερη προσπάθεια, κόπος και σχέδιο, ώστε να μπορέσουμε να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους και δυνάμεις, που ένιωσαν απογοήτευση από τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Οι συμμαχίες, από το σταθερό έδαφος της ευρωπαϊκής ριζοσπαστικής αριστεράς, με τα πράσινα σχήματα, τις κινηματικές πρωτοβουλίες, τα συνδικάτα, είναι σαφώς προτεραιότητα. Ο σχέσεις μας με τη σοσιαλδημοκρατία πρέπει να είναι προσεχτικές και επιλεκτικές, ώστε να μην ακυρώνουν τη στρατηγική μας, αλλά να την προωθούν. Κυρίως, να εστιάσουμε την προσοχή μας στις αριστερές πτέρυγες των κομμάτων αυτών, χωρίς να υποτιμάμε τις υπαρκτές ανατροπές από τα αριστερά στο εσωτερικό ορισμένων από αυτά.

Σε κάθε περίπτωση, οφείλουμε να επεξεργαστούμε άμεσα έναν οδικό χάρτη και ένα σχέδιο δράσης, που θα συμπεριλαμβάνει, ανάμεσα σε άλλα, ρήξεις και ριζοσπαστικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα στα θέματα που θεωρούνται ώριμα και εν πολλοίς ρεαλιστικά. Την ίδια στιγμή ανοίγουμε τη βεντάλια της πολιτικής μας παρέμβασης σε ζητήματα εκτός μνημονιακών δεσμεύσεων.

Χρειάζεται συνολική αριστερή στροφή, συγκρούσεις σε πολλαπλά επίπεδα, κινήσεις και τομές που θα μας επανασυνδέουν με ριζοσπαστικά, αλληλέγγυα και κινηματικά τμήματα της κοινωνίας. Θα χρειαστεί, επίσης, να δούμε αυτοκριτικά το μοντέλο διακυβέρνησης και το στυλ εξουσίας, που σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σε απόσταση από τις εξαγγελίες και την αριστερή μας συνείδηση και κουλτούρα.

Την προηγούμενη περίοδο έγιναν επιλογές, χωρίς να είναι συλλογικά αποφασισμένες, που δεν συνάδουν με την αριστερή και ριζοσπαστική μας φυσιογνωμία. Τα κέντρα κράτησης για τους πρόσφυγες, τα θεσμικά εμπόδια στη διαδικασία ασύλου, το σπάσιμο καταλήψεων, οι υποχωρήσεις σε ζητήματα δικαιοσύνης και δικαιωμάτων, το αναπτυξιακό μοντέλο, που ενίοτε παίρνει μορφή

μεγάλων φαραωνικών έργων, σε αντίθεση με υπαρκτές προσπάθειες μιας διαφορετικού τύπου ήπιας και οικολογικά ισορροπημένης ανάπτυξης κ.α., πλήττουν τη φερεγγυότητά μας και δημιουργούν ερωτηματικά και εύλογες ενστάσεις από ένα ευρύ τμήμα του κόσμου της αριστεράς και της κοινωνικής αμφισβήτησης.

Στη νέα φάση θα χρειαστεί ουσιαστική συζήτηση, σχέδιο, με βάση τις συλλογικές μας αποφάσεις, αξιολόγηση και αναπροσανατολισμός σε πολιτικές και πρόσωπα που θα τις εκφράσουν.

Να επιμείνουμε στις συνεδριακές μας δεσμεύσεις για μεγάλες ριζοσπαστικές νομοθετικές παρεμβάσεις, στα δικαιώματα και τη διεύρυνσή τους, στα ζητήματα της Δικαιοσύνης, στο κράτος και τους θεσμούς του, στην παραγωγική και οικολογική ανασυγκρότηση, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην υγεία και την παιδεία. Να ασχοληθούμε σοβαρά με όλα τα λαϊκά προβλήματα που χρονίζουν ή αυτά που δημιούργησε η κρίση, όπως η αντιμετώπιση της φτώχειας, η περιφρούρηση της πρώτης κατοικίας, οι συνθήκες εργασίας, η φροντίδα για τους «αόρατους». Να λύσουμε τα περισσότερα από τα μικρά τοπικά προβλήματα που λιμνάζουν, να επαναφέρουμε την αλληλεγγύη και τον εθελοντισμό, όπως τον πρώτο καιρό, στην αντιμετώπιση του προσφυγικού αποτρέποντας πρακτικές αποτροπής, πρακτικές που μας πληγώνουν. Να προχωρήσουμε σε τομές που είναι ώριμες στη συνείδηση της κοινωνίας σε ζητήματα όπως αυτά που αφορούν τη σχέση εκκλησίας και κράτους κ.α.

Μόνο έτσι μπορούμε να επουλώσουμε πληγές και να ξαναπιάσουμε το νήμα με την κοινωνία και τα κινήματα.

Χάρης Γολεμης

Θοδωρής Δριτσας

Πέτρος Καλκανδής

Ιφιγενεια Καμτσιδου

Μαρία Κανελλοπουλου

Κατερίνα Κνητου

Παυλος Κλαυδιανός

Ερμινια Κυπριανίδου

Πάνος Λαμπρου

Χριστόφορος Παπαδόπουλος

Νίκος Φίλης

Τασια Χριστοδουλοπουλου

Μιχάλης Υδραίος

